

Aankomst

MEMORANDUM no. 1150

ZEER VEEL SPOED

Van: DHV *mit gescie*

datum: 18 december 1968

Aan: T. via DGES en S

c.c.: M

Onderwerp: Crisis in Euratom.

VOOR COORDINATIE-COMMISSIE 18 DECEMBER 1968.

Het Comité van Hoge Functionarissen, door de Raad van Ministers op 28 november jl. te Brussel ingesteld, heeft vorige week zijn taak, te weten de opstelling van een ontwerp-programma voor Euratom beëindigd. Dit ontwerp-programma wordt op 20 december aan de Raad van Ministers te Brussel voorgelegd.

Bij de discussie is uiteraard zoveel mogelijk getracht overeenstemming te verkrijgen over een gemeenschappelijk programma. Voorzover dit niet lukte - en helaas moet worden geconstateerd dat dit slechts in beperkte mate mogelijk was - is er van uitgegaan dat in ieder geval tussen de vijf delegaties - dus zonder Frankrijk - overeenstemming diende te worden verkregen over een aanvullend programma. Een dergelijke overeenstemming kon over het algemeen ook worden bereikt. Ten aanzien van het onderdeel zwaar waterreactoren en Hoge Flux Reactor (Petten) deed de Belgische delegatie van een zeer geringe belangstelling blijken, doch zij was wel bereid te participeren, zij het voor een minimaal bedrag.

Gezien de urgentie van deze aangelegenheid heeft men gemeend althans voorlopig een beperkte oplossing voor de onderzoekcentra te moeten vinden, met name in de vorm van de opstelling van een programma voor één jaar, om de bestaande activiteiten te kunnen continueren. Dit eenjarige programma dient echter te worden gezien als de basis voor een meerjarenprogramma. De discussie hierover zou dan zo snel mogelijk in het komende jaar moeten worden hervat, waarbij de Commissie in het bijzonder zal dienen na te gaan in hoeverre voor het bestaande personeel op grond van een dergelijk programma een taak aanwezig is.

Het resultaat van de werkzaamheden van het Comité van Hoge Functionarissen moge U in bijgaand staatje aantreffen. Hieruit blijkt dat het gemeenschappelijke programma van kleinere omvang is dan het aanvullende. De 1 miljoen rekeneenheden voor coördinatie-activiteiten zou hier eigenlijk niet bijgerekend moeten worden, daar alle delegaties van oordeel waren dat deze post in de toekomst grotendeels naar de huishoudelijke begroting moet worden overgebracht.

Aangetekend zij, dat noch in het bedrag "à six", noch in het bedrag "à cinq" begrepen zijn de activiteiten verricht in het kader van de vroegere associatiecontracten. De som van beide bedragen komt ongeveer neer op het bedrag dat voor het interim-programma voor 1968 eveneens zonder deze associaties was uitgetrokken.

- Zoals -

datum: 18 december 1968

Van:

Aan:

Onderwerp:

Zoals U bekend, is van Nederlandse kant steeds gesteld, dat Nederland wellicht wel bereid zou zijn een aanvullend programma te accepteren, op voorwaarde dat overeenstemming wordt bereikt over een substantieel gemeenschappelijk programma, waarbij gedacht werd aan een verhouding 60% gemeenschappelijk, 40% aanvullend.

Behalve het politieke argument dat een programma, dat grotendeels niet door zes landen wordt gefinancierd, tot een desintegratie van de Gemeenschap zal leiden, meende Nederland dat van een klein programma "à six" niet voldoende impulsen zouden kunnen uitgaan om de toekomst van de centra te verzekeren en de aanvullende activiteiten op adequate wijze te ondersteunen.

Bovenstaande argumenten zijn nog steeds valabel, doch ik meen dat wij thans onze houding in het licht van de realiteit zullen moeten bezien. Op een wijziging van de Franse positie, mag m.i. niet te veel worden gehoopt. Wellicht is Frankrijk uiteindelijk bereid op een aantal ondergeschikte punten een iets tegemoetkomender houding aan te nemen, doch dit zal het totale beeld niet veel veranderen.

Mede gezien de ^{om}aandring, nog lang^{er}s uitgeoefend door verschillende fracties in de Kamercommissies voor Buitenlandse Zaken en voor Kernenergie, het uiterste te doen om het bestaande potentieel van Euratom te handhaven, moge ik U dan ook in overweging geven het resultaat van de arbeid van het Comité te aanvaarden. Daarbij zou moeten worden uitgegaan dat in ieder geval zo spoedig mogelijk een aanvang wordt gemaakt met de opstelling van een meerjarenprogramma op basis van het thans bereikte resultaat, teneinde de centra en het personeel enige zekerheid voor de toekomst te verschaffen.

Aangetekend moge nog worden dat het Comité van Hoge Functionarissen niet toegekomen is aan uitvoering van punt 3 van zijn mandaat, te weten na te gaan voor welke nieuwe taken op het terrein van onderzoek en technologie de Euratomcentra zouden kunnen worden benut.

Aanvaarding van de voorstellen van het Comité van Hoge Functionarissen door de Raad zou volgens bijgaand document met zich brengen een vermindering van het personeelsbestand van 2750 tot 2405. Het is echter nog niet geheel zeker of de in de bijlage genoemde cijfers, voorzover zij betrekking hebben op het personeelsbestand, juist zijn. Het gehele vraagstuk of en in hoeverre een vermindering van personeel nodig is, zal derhalve nog à fond moeten worden bezien. De financiële gevolgen van aanvaarding van de voorstellen van het Comité zijn voor wat Nederland betreft uitgewerkt op blz. 2 van bijlage dezes.

Het gaat daarbij echter nog om schattingen. De uiteindelijke resultaten kunnen daarvan aanzienlijk afwijken. In ieder geval

datum: 18 december 1968

Van:

Aan:

Onderwerp:

zal Nederland voor de gezamenlijke financiering van zijn aandeel in het gemeenschappelijke programma alsmede in het aanvullende programma en voor de associatiecontracten, die in vroeger jaren door Euratom werden gefinancierd, meer moeten uittrekken dan de bijdrage aan Euratom van f. 20 miljoen, die op de begroting van Economische Zaken voor 1969 is voorzien.

Volgens bijlage dezes zal een additioneel bedrag van 6,7 of 8 miljoen nodig zijn, afhankelijk van de vraag of Frankrijk bereid is zijn aandeel in de kosten van het personeel e.d., dat het aanvullende programma moet uitvoeren, te dragen. Ook indien men er in zou slagen overeenstemming te bereiken over een Euratomprogramma voor 1969, zal men in het komende jaar niet ontkomen aan een principiële discussie over de vraag welke taken in de toekomst voor Euratom zijn weggelegd.

*Volgens dit memo handig bepaald
in M.R. Van 18/12.*

*In Brussel wel voorlopig
Compromis tot stand gekomen
meer Min. E. 2. heeft de daartoe
benodigde middelen nog niet
gekeurd*

WK 21/12